

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION EXTRAORDINAIRE 1991-1992 (*)

30 JUIN 1992

PROPOSITION DE LOI

**tendant à réprimer la contestation,
la remise en cause et la négation
ou l'apologie des crimes contre
l'humanité et des crimes
de guerre**

**(Déposée par MM. Eerdekens
et Mayeur)**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'exclusion et la haine, le racisme et l'antisémitisme prennent une place de plus en plus inquiétante dans notre espace public.

La résurgence de la barbarie fait partie, désormais, des menaces qui guettent notre démocratie.

Les crimes contre l'humanité constituent dans l'histoire de l'humanité une fracture radicale et échappent ainsi à une catégorisation traditionnelle et *a fortiori* doivent échapper à toute banalisation. La mémoire des victimes est à ce prix.

L'humanité n'a jamais connu une telle entreprise d'extermination de populations en raison de leur appartenance ethnique ou religieuse, menée avec une terrible efficacité politique, administrative, policière et militaire.

Les crimes contre l'humanité sont la conséquence d'un processus politique et intellectuel fondé sur l'exclusion et la haine, étalé sur des dizaines d'années.

(*) Première session de la 48e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1991-1992 (*)

30 JUNI 1992

WETSVOORSTEL

**tot bestraffing van het betwisten,
in twijfel trekken en ontkennen of
het goedpraten van misdrijven
tegen de mensheid en van
oorlogsmisdrijven**

**(Ingediend door de heren Eerdekens
en Mayeur)**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het openbare leven nemen uitsluiting en haat, racisme en antisemitisme een steeds onrustwekkender omvang aan.

Barbaarsheid is niet langer alleen maar geschiedenis, maar kan voortaan tot de bedreigingen voor onze democratie worden gerekend.

Misdrijven tegen de mensheid vormen een radicale breuklijn in de geschiedenis van het mensdom en kunnen bijgevolg niet in het traditionele begrippenkader worden ingepast, laat staan als banaal afgedaan. Dat zijn wij de nagedachtenis van de slachtoffers verschuldigd.

Nooit eerder werd de mensheid geconfronteerd met een systematische uitroeiing van bevolkingsgroepen op grond van etnische of religieuze afkomst, die politiek, administratief, politioneel en militair gezien zo ontzettend grondig werd uitgevoerd.

Misdrijven tegen de mensheid zijn het gevolg van een politiek en geestelijk proces dat steunt op uitsluiting en haat en tientallen jaren heeft kunnen rijpen.

(*) Eerste zitting van de 48e zittingsperiode.

La suspicion ou la négation jetée et entretenue à l'égard de la véracité de l'existence des crimes contre l'humanité nourrit des thèses qui banalisent le racisme et l'exclusion.

Notre pays dispose déjà grâce à la loi du 30 juillet 1981, dite loi Moureaux, d'un outil de répression de certains actes inspirés par le racisme et la xénophobie et, il appartiendra au législateur, d'en évaluer, par ailleurs, l'efficacité, éventuellement d'en renforcer les dispositions.

Cependant, la falsification de la vérité historique outre qu'elle attente gravement à la mémoire des victimes, constitue une forme de réhabilitation d'un système politique radicalement contradictoire avec les principes d'égalité et de liberté inscrits dans notre démocratie.

Exposées aux mêmes dangers de résurgence de forces anti-démocratiques, des nations européennes telles la France ⁽¹⁾, l'Autriche et l'Allemagne, se sont dotées de dispositifs législatifs réprimant la contestation, la banalisation, la justification des actes de génocide commis à l'époque du régime national-socialiste. Il ne serait pas compréhensible que notre pays ne prenne semblable disposition.

La proposition de loi qui vous est soumise, à l'instar des dispositions françaises, se réfère explicitement à la définition des crimes contre l'humanité et des crimes de guerre, contenue dans l'article 6, du statut du tribunal militaire international annexé à l'accord de Londres du 8 août 1945 (voir annexe).

La présente proposition en son article 2, vise la déchéance des droits politiques pour toute personne coupable de récidive. En effet, l'éthique rend incompatible l'exercice d'un mandat électoral et exclut de l'éligibilité toute personne récidiviste condamnée dans le cadre de la présente loi.

Il est en outre prévu par l'article 3, que des associations puissent se constituer partie civile et exercer les droits qui sont reconnus à la partie civile.

La publication et l'affichage du jugement en cas de condamnation pourraient être un facteur de dissuasion et de prévention en la matière.

La présente proposition doit s'accompagner d'un travail pédagogique destiné à toutes les populations et en particulier aux jeunes.

Il est évident que l'interdiction ne suffit pas, ni à éradiquer le racisme, ni à convaincre de la vérité historique. Cependant, toute société a besoin de protéger la mémoire des siens, toute société ayant connu

De twijfels over het bestaan van misdrijven tegen de mensheid of de ontkenning ervan — beweringen die niet alleen worden geopperd, maar ook staande gehouden — zijn een voedingsbodem voor stellingen die racisme en uitsluiting als banale gegevens afdoen.

Dankzij de wet van 30 juli 1981 (de zogenaamde wet-Moureaux) beschikt België al over een instrument om bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden te bestraffen. Het is de taak van het Parlement om na te gaan of die wet doeltreffend is en of de bepalingen ervan eventueel strenger moeten worden.

Geschiedvervalsing besmeurt niet alleen de nagedachtenis van de slachtoffers, maar rehabiliteert als het ware een politiek bestel dat radicaal indruist tegen de in onze democratie verankerde gelijkheids- en vrijheidsbeginselen.

Andere Europese naties zoals Frankrijk ⁽¹⁾, Oostenrijk en Duitsland, die ook door opkomende anti-democratische bewegingen worden bedreigd, beschikken al over wetten die in straffen voorzien voor hen die de tijdens het nazi-regime gepleegde genocide betwisten, als banaal afdoen of rechtvaardigen. Het zou onbegrijpelijk zijn indien ons land op dit gebied zou achterblijven.

Het onderhavige wetsvoorstel verwijst net als de Franse bepalingen uitdrukkelijk naar de definitie van de begrippen « misdrijven tegen de mensheid » en « oorlogsmisdrijven », die zijn opgenomen in artikel 6 van het Statuut van het Internationaal Militair Gerechtshof, dat als bijlage bij het Akkoord van Londen van 8 augustus 1945 is gevoegd (zie bijlage).

Artikel 2 van het voorstel strekt ertoe iedere persoon die zich aan recidive schuldig maakt, uit zijn politieke rechten te onttrekken. Het is ethisch gezien immers totaal onaanvaardbaar dat iemand die bij herhaling op grond van deze wet is veroordeeld, nog een politiek mandaat bekleedt of kan verkozen worden.

Artikel 3 geeft verenigingen het recht om zich burgerlijke partij te stellen en alle rechten van de burgerlijke partij uit te oefenen.

De bekendmaking en de aanplakking van het vonnis in geval van veroordeling kan preventief en als afschrikkingsmiddel werken.

Dit voorstel kan alleen maar effect sorteren indien de bevolking in het algemeen en de jeugd in het bijzonder pedagogisch worden begeleid.

Een wettelijk verbod volstaat vanzelfsprekend niet om het racisme uit te roeien of mensen van de waarachtigheid van de geschiedenis te overtuigen. Toch is het voor elke samenleving nodig dat ze haar

⁽¹⁾ La présente proposition s'inspire de la loi du 13 juillet 1990, parue au Journal officiel de la République française, 14 juillet 1990.

⁽¹⁾ Dit voorstel is ingegeven door de Franse wet van 13 juli 1990, die op 14 juli 1990 in het « Journal officiel de la République française » is bekendgemaakt.

parails crimes a le devoir d'écarter tous les éléments qui pourraient en favoriser la reproduction.

Pour ces raisons, il vous est demandé de bien vouloir adopter la présente proposition de loi.

« Depuis Auschwitz, la mort signifie avoir peur de quelque chose de pire que la mort » (Th. Adorno).

C. EERDEKENS
Y. MAYEUR

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

Est puni d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de vingt six à cinq mille francs quiconque conteste, remet en cause, nie, par tout moyen de diffusion, l'existence d'un ou de plusieurs crimes contre l'humanité ou crimes de guerre tels qu'ils sont définis à l'article 6 du statut du tribunal militaire international annexé à l'accord de Londres du 8 août 1945 et qui ont été commis soit par les membres d'une organisation déclarée criminelle en application de l'article 9 dudit statut, soit par une personne reconnue coupable de tels crimes par une juridiction belge ou internationale.

Est puni des mêmes peines quiconque fait l'apologie des crimes repris à l'alinéa 1er et définis à l'article 6 du statut du tribunal militaire international.

Art. 2

Quiconque ayant été condamné à une peine prévue à l'article 1er de la présente loi et qui fait l'objet d'une nouvelle condamnation sur base dudit article peut, en outre, être déchu de ses droits politiques.

Art. 3

Toute association régulièrement déclarée depuis au moins cinq ans à la date des faits, et qui se propose, par ses statuts, de défendre les intérêts moraux et l'honneur de la Résistance ou des déportés peut exercer les droits reconnus à la partie civile en ce qui concerne l'application de la présente loi.

collectief geheugen beschermt. Een samenleving die dergelijke misdrijven heeft gekend, heeft tot plicht alles in het werk te stellen om herhaling te voorkomen.

Daarom vragen wij dat dit wetsvoorstel wordt goedgekeurd.

« Sinds Auschwitz betekent doodgaan de angst voor wat erger is dan de dood » (Th. Adorno).

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Hij die het bestaan van een of meer misdrijven tegen de mensheid of oorlogsmisdrijven, zoals deze zijn omschreven in artikel 6 van het Statuut van het Internationaal Militair Gerechtshof, gevoegd bij het Akkoord van Londen van 8 augustus 1945 en die zijn begaan door leden van een organisatie waarvan op grond van artikel 9 van het bovengenoemde statuut is bevonden dat zij een misdadige organisatie is, dan wel door een persoon die door een Belgische of internationale rechtbank wegens dergelijke misdrijven schuldig is bevonden, met gebruikmaking van enig verspreidingsmiddel betwist, in twijfel trekt of ontkent, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig frank tot vijfduizend frank.

Hij die de in het vorige lid genoemde en in artikel 6 van het Statuut van het Internationaal Militair Gerechtshof omschreven misdrijven goedpraat, wordt gestraft met dezelfde straffen.

Art. 2

Hij die tot een in artikel 1 van deze wet genoemde straf is veroordeeld en die op grond van dit artikel opnieuw wordt veroordeeld, kan bovendien tot ontzetting uit de politieke rechten worden veroordeeld.

Art. 3

Iedere vereniging die op de datum waarop de feiten zijn gepleegd, sinds ten minste vijf jaar op regelmatige wijze is opgericht en die zich overeenkomstig haar statuten voorneemt de morele belangen en de eer van de verzetslieden of van de weggevoerden te verdedigen, kan de aan de burgerlijke partij toegewezen rechten bij de toepassing van deze wet uitoefenen.

Art. 4

En cas de condamnation du chef d'infraction à la présente loi, il peut être ordonné l'insertion du jugement intégralement ou par extrait, dans un ou plusieurs journaux, et son affichage aux frais du condamné.

Art. 5

La présente loi entre en vigueur au jour de sa publication au *Moniteur belge*.

22 mai 1992.

C. EERDEKENS
Y. MAYEUR
M. CHERON
M. COLLA
L. DHOORE
R. LANGENDRIES
L. MICHEL
M. VOGELS

Art. 4

In geval van veroordeling wegens overtreding van deze wet kan worden bevolen dat het vonnis in zijn geheel of bij uittreksel in een of meer dagbladen wordt bekendgemaakt, alsmede dat het op kosten van de veroordeelde wordt aangeplakt.

Art. 5

Deze wet treedt in werking op de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

22 mei 1992.

ANNEXE

**Article 6 du Statut du Tribunal Militaire
International (extrait)****Art. 6**

Les crimes contre l'Humanité : c'est-à-dire l'assassinat, l'extermination, la réduction en esclavage, la déportation et tout autre acte inhumain commis contre toutes populations civiles, avant ou pendant la guerre, ou bien les persécutions pour des motifs politiques, raciaux ou religieux, lorsque ces actes ou persécutions, qu'ils aient constitué ou non une violation du droit interne du pays où ils ont été perpétrés, ont été commis à la suite de tout crime rentrant dans le compétence du tribunal, ou en liaison avec ce crime.

Les Crimes de Guerre : c'est-à-dire les violations des lois et coutumes de la guerre. Ces violations comprennent, sans y être limitées, l'assassinat, les mauvais traitements et la déportation pour des travaux forcés ou pour tout autre but, des populations civiles dans les territoires occupés, l'assassinat ou les mauvais traitements des prisonniers de guerre ou des personnes en mer, l'exécution des otages, le pillage des biens publics ou privés, la destruction sans motif des villes et des villages ou la dévastation que ne justifient pas les exigences militaires.

BIJLAGE

**Artikel 6 van het Statuut van het Internationaal
Militair Gerechtshof (uittreksel)****Art. 6**

Misdrijven tegen de mensheid : moord, uitroeiing, het in slavernij voeren, deportatie en andere onmenselijke handelingen die vóór of gedurende de oorlog tegen de burgerbevolking zijn gepleegd, dan wel vervolgingen om politieke, raciale of godsdienstige redenen, wanneer deze handelingen of vervolgingen, ongeacht of deze in strijd zijn met het nationale recht van het land waar zij zijn gepleegd, de uitvoering zijn van of verband houden met enig misdrijf dat tot de rechtsmacht van het Gerechtshof behoort.

Oorlogsmisdrijven : schendingen van de oorlogswetten en -gebruiken. Zonder daartoe te zijn beperkt, worden als dusdanig aangemerkt moord, mishandeling of deportatie met het oog op het verrichten van dwangarbeid of voor enig ander doel, van de burgerbevolking van of in bezet gebied, moord of mishandeling van krijgsgevangenen of van zeevarenden, terechtstelling van gijzelaars, plundering van openbare of particuliere bezittingen, willekeurige vernietiging van steden of dorpen, dan wel verwoestingen die niet door militaire noodzaak zijn gerechtvaardigd.